

הלכות פסולי המקדש

פרק שביעי

פסולי מעשה העוף

עולת עוף 1 וכן עולת העוף שעשיתה למטה, אפלו מלק סימן אחד למטה וסימן אחד למעלה - פסולה, בין שמלקה כמליקת עולה בין שעשיתה כמצעה חטאת, בין שעשיתה לשם עולה בין שעשיתה לשם חטאת.

פרק שמיני

עופות שנתערבו

קנים שנתערבו 11 שנים שלקחו קניהם בערבוב, או שנתנו דמי קניהם לכהן - לאי זה שירצה הכהן יקריב חטאת ולא יזה שירצה יקריב עולה, שאין הקנין מתפרשין אלא בלקיחת הבצלים או בעשית הכהן, כמו שבארנו (לעיל ה, יא).

1 היו לפניו שלשה צבורי עופות: אחד חטאות, ואחד עולות, והאחד סתום, חציו עולות וחציו חטאות, ולא פרוש: אם עשה כלן למעלה או למטה - מחצה כשר ומחצה פסול; 2 אם עשה חציו למעלה וחציו למטה - אין הכשר אלא הסתום בלבד, שעשה חציו למעלה וחציו למטה, והוא מתחלק בין הבצלים ועולה לשניהם, שהרי הכהן אינו יודע לאי זה מהן פרוש ולא יזה מהן היה הסתום, ושני הצבורין המפרשין פסולין, שהרי לא ידע אי זה עשה למעלה ואי זה עשה למטה, ושמה העולה נעשית למטה והחטאת למעלה.

פרק עשירי

יולדת שנדרה עופות

יולדת שנדרה 12 האשה שאמרה 'הרי עלי קן כשאלד זכר', וילדה זכר - מביאה ארבעה עופות: שנים לנדרה, והן עולה, כמו שבארנו (מעשה הקרבנות יד, ט), ושנים לחובתה משום לדה, והן אחד עולה ואחד חטאת. נמצאת למד שהכהן צריך לעשות שלש פרידין למעלן ופרידה אחת למטן. טעה ועשה שתיים למעלן ושתיים למטן, ולא נמלך - צריכה להביא עוד פרידה אחת, ויקריבנה למעלה.

במה דברים אמורים? בשהביאה הארבעה ממין אחד, שהיו כלן תורין או בני יונה. אבל אם היו שתי תורין עם שני בני יונה, ועשה שתיים למעלה ושתיים למטה - צריכה להביא עוד תור וכן יונה, ונעשה שתייהן למעלה, כדי לצאת ידי חובתה.

שאם עשה בתחלה שתי התורים למטה - צריכה תור למעלה להשלים חובתה; ואם עשה שני בני היונה למטה - צריכה בן יונה למעלה להשלים חובתה, שאין אדם מביא חובתו גזל אחד תור ואחד בן יונה, אלא או שניהן תורין או שניהן בני יונה.

13 פרשה נדרה ואמרה לכהן 'אלו לנדרי ואלו לחובתי', ונעשה אותן הכהן שתיים למעלה ושתיים למטה, ולא ידע אי זה מהן עשה למעלה - צריכה להביא שלשה עופות, שנים לנדרה ואחד להשלים חובתה, ונעשו השלשה (* למעלה, שהרי פרשה נדרה, ושמה שנים שלנדר נעשו למטה, שהם פסולות.

במה דברים אמורים? בשהביאה הארבעה שפרשה נדרה בשנים מהן ממין אחד. אבל אם היו שני מינין - תביא ארבעה אחרים: שנים ממין שפרשה בו נדרה נעשו לנדרה, ושנים מאי זה מין שתירצה יהיו לחובתה, ונעשו אחד למעלה ואחד למטה.

14 קבעה נדרה ואמרה 'אם אלה זכר - הרי עלי שתי תורים', וילדה, והביאה ארבעה עופות, שנים לנדרה ושנים לחובתה, ונעשה שנים למעלה ושנים למטה, ולא ידע אי זה נעשה למעלה ולא יזה נעשה למטה, ונדרה נדרה, ואם בתורים או בבני יונה - הרי זו צריכה להביא שתי תורים עם שני בני יונה לנדרה, ונעשו ארבעתן למעלה, ותביא גזל אחד להשלים חובתה, ונעשה למעלה, שכתב עשה שנים למטה שהם חטאת.

במה דברים אמורים? בשהביאה הארבעה תחלה ממין אחד. אבל אם היו שני מינין - צריכה להביא ששה עופות, שתי תורים עם שני בני יונה, לנדרה, ותביא לחובתה שתי תורים או שני בני יונה, להעשות אחד למעלה ואחד למטה.

וכן אם נתנתם לכהן ושקחה מה נתנה לו, והלך הכהן ונעשה ואינו יודע היכן עשה, אם הכל למעלה אם הכל למטה או מחצה למעלה ומחצה למטה - הרי זו תביא שתי תורים עם שני בני יונה לנדרה, ותביא שתי תורים או שני בני יונה לחובתה.

12 השלשה. ר"י קורקוס וכס"מ הניחו: השנים.